

інші фактори, такі як ВІЛ, ПСШ, алкогольна та наркотична залежності, посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), негативно впливають на здоров'я жінок та їхнє сприйняття себе (Jeal & Salisbury, 2004). Дослідники вважають, що соціальні працівники повинні розуміти, які загрози здоров'ю та життю оточують секс-працівниць, та бути готовими надати потрібну допомогу.

Суспільне ставлення до секс-працівниць має вплив як на них самих, так і на діяльність соціальних працівників, оскільки від цього залежать їхні можливості та умови роботи. Легалізація та криміналізація діяльності, пов'язаної з такого роду послугами, мають різні обмеження та можливості у роботі соціального працівника. До прикладу, в місцях, де секс-бізнес є забороненим, а секс-працівниці вважаються правопорушницями, жінки набагато рідше звертаються по допомогу, оскільки бояться зазнати осуду (Voff, 2012).

До початку роботи соціальні працівники не очікують, що проблеми, з якими стикається ця група клієнтів, комплексні та потребують великої кількості ресурсів та уваги. Комплексність полягає у роботі з особистими упередженнями, взаємодії з різноманітними структурами з надання допомоги (поліція, лікарня тощо) та самими секс-працівницями, довіру яких важко здобути (Leon & Shdaimah, 2012).

Таким чином, перед початком роботи з секс-працівницями фахівці повинні пройти відповідне навчання, яке в майбутньому сприятиме швидкому, якісному та ефективному наданню послуг. Програми підготовки мають включати роботу з особистими упередженнями, набуття знань та навичок щодо фізичного стану та подолання психологічних проблем жінок, питання щодо ставлення суспільства до секс-бізнесу та забезпечення комплексної допомоги.

Список використаних джерел

- Boff, A. (2012). *Silence on Violence: Improving the Safety of Women*. London.
- Bullough, V., & Bullough, B. (1987). *Women and prostitution : a social history*. NY: Prometheus books.
- Gurd, A., & O'Brien, E. (2013). Californian 'john schools' and the social construction of prostitution. *Sex Res Soc Policy*.
- Harding, R. (2005). *Sex Work: Abuse or Choice? The experiences of Framework's women residents*. Nottingham.
- Jeal, N., & Salisbury, C. (2004). A health needs assessment of street-based prostitutes: crosssectional survey. *Journal of Public Health*, Vol. 26.
- Leon, C., & Shdaimah, C. (2012). JUSTifying scrutiny: State power in prostitution diversion programs. *Journal of Poverty*, 16.
- Mayfield, A., Stewart, C., & McNeece, A. (2000). The psychosocial treatment needs of streetwalking prostitutes. *Journal of Offender Rehabilitation*.
- Sanders-McDonagh, E., & Neville, L. (2012). *Women's Open Space Project Evaluation: Final Report*. London: New Horizon Youth Centre.
- Shdaimah, C., & Weichelt, S. (2012). Converging on empathy: Perspectives on Baltimore city's specialized prostitution diversion program. *Women & Criminal Justice*.

Юдченко В.С., студентка БП-4
кафедри Школа соціальної роботи

факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА

v.yudchenko@ukma.edu.ua

Науковий керівник: **Бондаренко Н.Б.**, канд. психол. наук, старший викладач,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»

bonnat@ukma.edu.ua

ФЕНОМЕН «EMERGENCY REMOTE TEACHING»

У зв'язку з протидією поширення пандемії COVID-19 було впроваджено дистанційне навчання у ЗВО. Науковці, відповідно до сутності понять, почали розрізняти *distance learning* (дистанційне навчання) та *emergency remote teaching (ERT)* (екстрене дистанційне навчання). Незважаючи на те, що обидва поняття характеризуються відстанню у часі та просторі між студентами і навчальними ресурсами, тим не менш, існують вагомні відмінності.

Bozkurt (2020) пропонує розглядати ERT як альтернативу традиційному навчанню саме в кризових ситуаціях, з огляду на те, що перебої у навчанні зумовлені не лише пандемією COVID-19, а й стаються з інших причин, наприклад, через війну, локальні конфлікти, стихійні лиха тощо.

Щоб зрозуміти, у чому полягають відмінності, розглянемо кожне з понять окремо. Blake (2013) визначає дистанційне навчання як освіту, яка здобувається синхронно та/або не синхронно через інтернет і не вимагає присутності в аудиторіях. Це може відбуватися у формі відео, онлайн-навчальних матеріалів, очних зустрічей, інтерактивних онлайн-запитань, вікторин та практик. Наступні визначення говорять про дистанційне навчання як спеціальну екосистему навчання за допомогою складного процесу, який вимагає ретельного планування, розробки та втілення ідей за допомогою технологій (Bozkurt, & Sharma., 2020). З плином часу такий спосіб навчання еволюціонував і допоміг відповісти на окремі потреби студентів у навчанні (Sharma, Kawachi, & Bozkurt, 2019). Тоді як *emergency remote teaching* – це тимчасовий перехід навчальних занять на альтернативний режим через кризові обставини. Він передбачає використання повністю дистанційних навчальних рішень для викладання чи навчання, які в іншому випадку могли б проводитись в аудиторіях і повернутись до цього формату, коли криза чи надзвичайна ситуація вичерпають себе. Першочерговою метою за цих обставин є не відтворення міцної освітньої екосистеми, а швидше надання тимчасового доступу до лекцій та інструктажів таким способом, який швидко встановлюється та надійно доступний під час надзвичайних ситуацій чи криз (Hodges, Moore, Lockee, Trust & Bond, 2020).

Так, дистанційна освіта передбачає не лише завантаження навчального контенту на інтернет платформу, а й відповідний процес навчання, що забезпечує учням можливість опанування матеріалу у зручний час, відповідальність, гнучкість та вибір, що, в свою чергу, підвищує мотивацію студентів та показники щодо їхньої залученості до процесу. Саме залученість виступає одним із

найвагоміших показників якості освітнього процесу, через що дистанційна освіта робить акцент на різних типах взаємодії (студент-контент, студент-викладач, студент-студент) для відчуття емоційної присутності та приналежності студентів до навчального процесу (Moore, 1989; Riggs, 2020).

Також науковці суттєвою відмінністю вважають технічну складову. ERT здебільшого не передбачає можливості на рівні інституції швидко розвинути необхідну технологічну базу. Тому з боку суб'єктів навчального процесу необхідні дії націлені на пошук доступних технологічних рішень та адаптацію до них за короткий проміжок часу без спеціальної попередньої підготовки. З огляду на практику, зауважено, що деякі університети організовують базову необхідну підготовку та підтримку вже в процесі ERT.

Ще однією відмінністю є стимулювання студентів до участі у процесі. Дистанційна освіта від самого початку була створена як альтернативна та гнучка система, яку обирали ті студенти, які не мали змоги або не бажали навчатися в аудиторіях, а екстрене дистанційне навчання є обов'язком (Bozkurt & Sharma, 2020).

Феномен ERT описаний в рамках дослідження «The phenomenon of learning at a distance through emergency remote teaching amidst the pandemic crisis» й показує, що студенти в даних умовах переживають спектр негативних емоцій. Події, що супроводжуються сильними емоціями, запам'ятовуються на тривалий відрізок часу. Дослідження підводить до висновку, що завданням екстреного дистанційного навчання є пройти труднощі вимушеної ситуації з найменшими негативними наслідками (Alvarez, 2020).

Отже, феномен emergency remote teaching полягає в тому, що його впроваджують в кризових ситуаціях; технічна база нарощується в обмежені часові рамки; студенти залучаються до нього не із власної ініціативи, а вимушено; головним завданням ERT є безперервне навчання з використанням доступних засобів дистанційної освіти задля проходження кризової ситуації з найменшими негативними наслідками для навчального процесу та його суб'єктів.

Список використаних джерел

- Alvarez, A. J. (2020). The phenomenon of learning at a distance through emergency remote teaching amidst the pandemic crisis. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 127-143. Retrieved from: <http://asianjde.org/ojs/index.php/AsianJDE/article/view/453>
- Blake, R. J. (2013). *Brave new digital classroom: Technology and foreign language learning*. Georgetown University Press. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/251554859_Brave_New_Digital_Classroom_Technology_and_Foreign_Language_Learning
- Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), i-vi. Retrieved from: <http://asianjde.org/ojs/index.php/AsianJDE/article/view/447>
- Hodges, C., Moore S., Lockee, B., Trust T., and Bond M. (2020) *The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning*. EDUCAUSE. Retrieved from:

[http://www.cetla.howard.edu/workshops/docs/The%20Difference%20Between%20Emergency%20Remote%20Teaching%20and%20Online%20Learning%20_%20EDUCAUSE%20\(2\).pdf](http://www.cetla.howard.edu/workshops/docs/The%20Difference%20Between%20Emergency%20Remote%20Teaching%20and%20Online%20Learning%20_%20EDUCAUSE%20(2).pdf)

Moore, M. G. (1989). Editorial: Three types of interaction. *American Journal of Distance Education*, 3(2), 1–7. DOI: <https://doi.org/10.1080/08923648909526659>

Sharma, R. C., Kawachi, P., & Bozkurt, A. (2019). The Landscape of Artificial Intelligence in Open, Online and Distance Education: Promises and concerns. *Asian Journal of Distance Education*, 14(2), 1-2. Retrieved from: <http://asianjde.org/ojs/index.php/AsianJDE/article/view/432>

Riggs, S. (2020, April 15). Student-centered remote teaching: Lessons learned from online education. EDUCAUSE. Retrieved from: <https://er.educause.edu/blogs/2020/4/student-centered-remoteteaching-lessons-learned-from-online-education>

Дмитришина Н.А., магістр соціальної роботи,
старший викладач кафедри Школа соціальної роботи,
Національний університет «Києво-Могилянська Академія»
n.dmytryshyna@ukma.edu.ua

ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, ЯКА БАЗУЄТЬСЯ НА СИЛЬНИХ СТОРОНАХ КЛІЄНТА

Соціальні працівники досягають стійких позитивних результатів, взаємодіючи з клієнтами в рамках підходу сильних сторін. Підхід, орієнтований на сильні сторони клієнтів, бере свій початок зі становлення гуманістичної філософії, позитивної психології, теорії екосистем.

Цей підхід (Strength-Based Perspective) сформувався у практиці соціальної роботи у 1990-ті роки - на противагу дефіцитній моделі соціальної роботи. Особливістю даного підходу є структуроване короткочасне втручання, орієнтоване не стільки на розв'язання завдань замість клієнтів чи передання їм знань, як на розвиток потенціалу, формування у них нових життєвих установок, нових поведінкових практик і сприятливого середовища, які слугують основою для подолання власної складної економічної ситуації та формування позитивної самооцінки.

Цей підхід зосереджується на можливостях, компетентціях та ресурсах клієнтів, на противагу фокусуванню на патології, проблемі чи дефіциті потрібних ресурсів, навичок, й передбачає оцінювання саме ресурсів, а не потреб клієнтів (Т. Semigina., 2019).

Один із перших та найвпливовіших закликів зосередитись на оцінці сильних сторін клієнта проголосив Сейлібі. Відповідно до його розуміння, оцінка сильних сторін сформувала загальне уявлення про роботу з клієнтами, її цінності, процес. Це дозволило дізнатися про унікальні якості клієнтів та побудувати максимально ефективний спосіб співпраці з ними (D. Saleebey, 2006).

Спочатку підхід, заснований на сильних сторонах, використовували переважно на етапі оцінки потреб. Практики і методисти намагались віднайти найбільш відповідні форми первинної